

Pelastus- ja ensihoitopalvelut Koulutussuunnitelma 2026

Sisällysluettelo

1 Koulutussuunnitelman taustaa	2
2 Koko pelastus- ja ensihoitopalveluiden tehtäväalue	3
2.1 Tavoite ja teemat	3
2.2 Koko tehtäväalueen henkilöstöä koskevat vaatimukset	4
3 Pelastustoiminta toimialue	5
3.1 Koko pelastustoiminnan toimialueen henkilöstöä koskevat vaatimukset	5
3.2 Pelastustoiminnan palvelutuotanto	6
3.3 Pelastustoimen tilanne- ja johtokeskus (Sisä-Suomen YTA)	8
3.4 Pelastustoiminnan suunnittelu ja ohjaus	8
3.5 Sopimushenkilöstön koulutus	9
4 Ensihoitopalveluiden toimialue	9
4.1 Koko ensihoitopalveluiden toimialueen henkilöstöä koskevat vaatimukset	9
4.2 Ensihoidon palvelutuotanto	10
4.3 Ensihoidon operatiivinen johtokeskus	10
4.4 Ensihoidon lääkäri- ja asiantuntijapalvelut ja ensihoitokeskus	11
5 Onnettomuuksien ehkäisyn ja siviilivalmiuden toimialue	12
5.1 Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät	12
5.2 Siviilivalmius ja valmiussuunnittelu	13
5.3 Pelastus- ja ensihoitopalveluiden turvallisuus- ja onnettomuusviestintä	14
6 Resurssien- ja jatkuvuudenhallinnan toimialue	14
6.1 Kehittämispalvelut	14
6.2 Tehtäväalueen keskitetty huolto- ja toimintavarmuus (tekniset palvelut)	15
6.3 Tehtäväalueen keskitetty resurssiohjaus ja hallintopalvelut	15
7 Koulutussuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen	16
Lähteet	17

1 Koulutussuunnitelman taustaa

Pelastus- ja ensihoitopalveluiden koulutussuunnitelma on osa Pirkanmaan hyvinvointialueen osaamisen kehittämissuunnitelmaa ja siinä määritellään, millaista koulutusta henkilöstölle tarjotaan. Henkilöstökoulutusten suunnittelua ja toteuttamista ohjaa Pirkanmaan hyvinvointialueen strategia ja yksiköiden tavoitteet. Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiassa tavoitteena on, että Pirkanmaan hyvinvointialue tarjoaa yhdenvertaisia, ennaltaehkäiseviä ja vaikuttavia palveluita. Tämä edellyttää vahvaa ammatillista osaamista palveluita tuottavalta henkilöstöltä. Koulutusten suunnittelu ja toteuttaminen pohjautuu sosiaali- ja terveydenhuoltoalan sekä pelastustoimen substanssilainsäädäntöön.

Koulutussuunnitelman laadinnassa on hyödynnetty strategisista asiakirjoista sekä toimialan uudistuksista ja toimintaympäristön muutoksista nousevia tarpeita. Lisäksi suunnitelmassa on huomioitu henkilöstön koulutuspalautteista ja kehityskeskusteluista esiin nousseita koulutustarpeita.

Pirkanmaan hyvinvointialueen koulutusohje (ohjekirje hr 8/2024) määrittelee hyvinvointialueen henkilöstön täydennyskoulutusta. Henkilöstön täydennyskoulutuksen tulee olla riittävää. Tavoitteena on, että henkilöstölle kertyy vuosittain keskimäärin 3–10 täydennyskoulutuspäivää/henkilö riippuen peruskoulutuksen pituudesta sekä työn vaativuudesta ja toimenkuvan muuttumisesta.

Pirkanmaan hyvinvointialueen koulutusohjetta täydentämään on laadittu pelastus- ja ensihoitopalveluiden tehtäväalueen oma koulutusohje, jossa määritellään henkilöstökoulutuksen periaatteet tehtäväalueella. Järjestettävien koulutuksien ja niihin osallistumisen pitää pääsääntöisesti sisältyä hyväksyttyyn koulutussuunnitelman sisältöön. Ensisijaisesti koulutukset toteutetaan säännöllisellä työajalla työaikajärjestelyin. Koulutussuunnitelman laatimisessa on huomioitu edellä mainittujen ohjeiden lisäksi hyvinvointialueen määrittelemät välttämättömät koulutukset.

Koulutussuunnittelussa on keskeistä huomioida työsuojelun poikkeuslupa työaikalain säännöksistä poikkeamiseen, joka rajoittaa poikkeusluvan piirissä työskentelevän henkilöstön lepoajoista poikkeamisen 30 kertaa tasoittumisjakson aikana. Poikkeamia ovat ylityöt, koulutuspäivät sekä vuoronvaihdot.

Koulutussuunnitelman avulla pelastus- ja ensihoitopalvelut pystyy seuraamaan sekä koulutusmenoja että työntekijöiden osaamisen kehittymistä ennalta määriteltyjen sisältöjen ja erikseen laaditun toteutussuunnitelman mukaisesti. Pelastus- ja ensihoitopalveluissa on käytössä Osmo-osaamisenhallintajärjestelmä, jonka avulla seurataan pelastuspalveluiden henkilöstön pätevyyskäsiä sekä pelastus- ja

ensihoitopalveluiden sisäisiä koulutuksia. Lisäksi koulutusseurannassa hyödynnetään hr-työpöydän koulutuskalenterin raportteja siellä olevien koulutusten osalta.

Pelastus- ja ensihoitopalveluiden osaamisenhallintatiimi kehittää ja yhteensovittaa toimialueen osaamisenhallintaa ja koulutustoimintaa. Osaamisenhallintatiimissä on edustus jokaiselta toimialueelta ja tiimi kokoontuu säännöllisesti noin kerran kuukaudessa. Vuonna 2026 tiimi edistää työaikajohtamista sekä myös yhteisiä toimintamalleja ja prosesseja osaamisen hallintaan liittyen. Yhteistoiminnan kehittämistä edistetään esimerkiksi koulutusten suunnitteluun, toteutukseen sekä arviointiin liittyvillä yhteisillä toimintamalleilla. Osaamisenhallintatiimi kokoaa vuosittain tehtäväalueen sisällön koulutussuunnitelmaan joka toimialueelta, ylläpitää toteutussuunnitelmia ja kerää palautteita henkilöstökoulutuksista. Pelastus- ja ensihoitopalveluiden koulutussuunnitelman toteuman seuranta ja osaamisen hallintaan ja johtamiseen liittyvää ennakkointia pyritään kehittämään vuoden 2026 aikana joka toimialueella ja yhteistyössä koko tehtäväalueella. Lisäksi päämääränä on kehittää perehdytystä sekä henkilöstöryhmien yhteistyötä koulutukseen ja osaamisen jakamiseen liittyen.

2 Koko pelastus- ja ensihoitopalveluiden tehtäväalue

2.1 Tavoite ja teemat

Koko pelastus- ja ensihoitopalveluiden tehtäväalueen läpileikkaavana osaamisen kehittämisen tavoitteena vuodelle 2026 on yhteistoiminnan kehittäminen. Yhteistoimintaa pyritään kehittämään lisäämällä muun muassa yhteisharjoittelua ensihoidon ja pelastustoiminnan operatiivisen henkilöstön kesken sekä myös päätoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön kesken. Lisäksi sekä esihenkilöiden että päälliköiden kesken yhteistyötä edistetään pelastus- ja ensihoidon esihenkilöfoorumin avulla.

Vuoden 2026 koulutussuunnitelman teemoissa ja erillisissä toteutussuunnitelmissa hyödynnetään Pirha-akatemian koulutustarjontaa sekä huomioidaan koko hyvinvointialueen henkilöstön kehittämisen vuositeemojen yhteys pelastus- ja ensihoitopalveluiden henkilöstön osaamisen ylläpitoon ja kehittämiseen. Vuodelle 2026 on tunnistettu jatkuvan oppimisen ja osaamisen ylläpidon tarve etenkin seuraavien teemojen osalta: osaamisen johtaminen, tiedolla johtaminen, tekoälyn hyödyntäminen, hankintaosaaminen sekä työelämätaidot (erityisesti vuorovaikutustaidot, itsensä johtaminen ja työn hallinta).

Näiden teemojen lisäksi vuonna 2026 tehtäväalueella kehitetään perehdytystä, mikä tarkoittaa muun muassa hyvinvointialueen perehdytysjärjestelmän käytön jalkautusta ja koulutusta sekä perehdytysvastaavien yhteistyötä koko tehtäväalueella. Lisäksi tietojärjestelmäosaamisen varmistamisen tarve on jatkuvaa erilaisten järjestelmäuudistusten ja -hankintojen myötä. Olemassa olevien järjestelmien käyttökoulutukset vastuutahoille järjestetään tarpeen mukaan. Uusien järjestelmien käyttöönotot vaativat erikseen koulutusta eri käyttäjätahoille heidän roolien vaatimalla laajuudella. Henkilöstölle koulutetaan ensisijaisesti työntekijöiden roolien mukaiset työtehtävät järjestelmässä. Järjestelmän omistajaroolissa on hyvä varmistaa, että henkilöstö ymmärtää tarpeeksi järjestelmän kokonaisuudesta sekä omien työtehtävien vaikutuksista osana sitä.

2.2 Koko tehtäväalueen henkilöstöä koskevat vaatimukset

Pelastus- ja ensihoitopalveluiden koko henkilöstö suorittaa hyvinvointialueen välttämättömiin koulutuksiin määritellyt koulutukset määräajoin. Välttämättömiksi, koko pelastus- ja ensihoitopalveluiden henkilöstöä koskeviksi koulutuksiksi on määritetty alkusammutuskoulutus, elvytystaidot ja tietoturva- ja tietosuojakurssi. Välttämättömien koulutusten toimialuekohtaiset vaatimukset on esitelty tässä dokumentissa myöhemmin. Päivitettyä listausta hyvinvointialueen välttämättömistä koulutuksista ylläpidetään intrassa sivulla [Välttämättömät koulutukset](#).

Tietoturvan ja tietosuojan osalta välttämättömän koulutuksen vaatimusta täydennetään toimialakohtaisilla vaatimuksilla siten, että pelastus- ja ensihoitopalveluiden henkilöstön on määräajoin suoritettava hyvinvointialueen tietoturvakurssin ohella joko pelastustoimen tietoturvakoulutus tai ensihoidon tietoturvakurssi riippuen henkilön tehtävästä.

Vuonna 2025 edellytettiin koko henkilöstöä suorittamaan Siviilivalmius ja valmiussuunnittelu -vastuualueen tuottamat varautumisen ja väestönsuojelun verkkokurssit Koulumaalissa. Vuonna 2026 uusien työntekijöiden tulee suorittaa nämä kurssit. Vapaaehtoisena lisäkoulutuksena varautumisen teemasta tarjotaan henkilöstölle *Räjähteiden yleis- ja tyyppitunnistaminen* -verkkokurssi. Se on tarkoitettu etenkin operatiiviselle henkilöstölle, mutta sen voivat suorittaa kaikki tehtäväalueen työntekijät. Vapaaehtoinen, mutta suositeltava verkkokoulutus on myös *Varautumisen perusteet* -kurssi Pirhan Moodlessa. Pirhan Moodlen lisäksi henkilöstö suorittaa verkkokoulutuksia myös mm. Koulumaalissa, Eduhousessa sekä Duodecim Oppiportissa.

Esihenkilötehtävissä toimivat henkilöt osallistuvat hyvinvointialueen esihenkilökoulutuksiin ja -infoihin. Lisäksi edellytetään valmentavan johtamisen valmennuskokonaisuuden suorittamista niiden osalta, joilta suoritus puuttuu.

Esihenkilötehtävissä aloittavat suorittavat hyvinvointialueen uuden esihenkilön perehdytyksen Intro-järjestelmässä. Esihenkilöillä on mahdollisuus osallistua Pirha-akatemian järjestämiin esihenkilöille suunnattuihin mentorointeihin ja coachingiin.

Vuonna 2026 käynnistetään pelastus- ja ensihoitopalveluiden oma esihenkilöfoorumi, jonka tarkoitus on tarjota tietoa ja vertaistukea esihenkilötehtävissä toimivien tueksi. Esihenkilötyö on useimmiten hyvin itsenäistä, vaikka esihenkilötyön ilmiöt ovat usein yhteisiä. Johtajien ja esihenkilöiden välinen vertaistuki auttaa kehittämään esihenkilöroolia ja johtajuutta ja löytämään ratkaisuja arjen haasteisiin. Esihenkilöt toimivat myös työyhteisön vuorovaikutuksen välittäjinä, jolloin tiedon ja osaamisen jakaminen ja vertaissparraus voi tuoda merkittävää lisäarvoa.

Perehdytysvastuussa olevien henkilöiden tulee käydä Intro-perehdytysjärjestelmän käyttökoulutus.

Turvallisuusverkon käyttöönotto jatkuu ja uudet turvallisuusverkon käyttäjät käyvät siihen liittyvän koulutuksen organisoidusti. Kaikki vakinaiset pelastuspalveluiden operatiiviseen toimintaan osallistuvat ajoneuvot on tarkoitus saada turvallisuusverkon käyttäjiksi alkuvuoden 2026 aikana.

Uuden kalustonhallintajärjestelmän käyttöönoton myötä tarjotaan henkilöstölle ohjausta ja käyttäjärooleihin liittyvää tarkempaa perehtymistä ja opetusta.

3 Pelastustoiminta toimialue

3.1 Koko pelastustoiminnan toimialueen henkilöstöä koskevat vaatimukset

Pelastustoimen tietoturvakoulutus tulee suorittaa kahden vuoden välein, eli vuonna 2026 sen suorittavat uudet työntekijät ja ne, joilla edellinen suoritus on vuodelta 2024.

Pelastustoiminta-toimialueen ja pelastusasemien siirtyminen TUVE-käyttöön pyritään toteuttamaan vuoden 2026 aikana. Kaikille vakinaisille pelastusasemille pyritään tuottamaan valmius TUVE-verkon käyttöön niin asemilla kuin pelastusyksiköissä. Asemille tuotetaan mahdollisuudet niin laitteiston kuin tietoliikenneyhteyksien osalta, ja henkilöstö tullaan kouluttamaan tarpeen mukaan.

Pelastustoiminnan henkilöstöä osallistuu suuronnettomuus- ja moniviranomaisharjoituksiin vuoden aikana. Harjoituksiin osallistuvat määritellään harjoituskohtaisesti erikseen.

Pelastustoimen resurssi- ja tilastojärjestelmä Pronto poistuu käytöstä vuoden 2026 aikana ja sen korvaavan järjestelmän (työnimenä Kivijalka) käyttöä koulutetaan

henkilöstölle kevään 2026 aikana. Myös osaamisen hallintajärjestelmä vaihtuu vuonna 2027 ja korvaavaan järjestelmään perehdyttäminen aloitetaan vuoden 2026 aikana.

3.2 Pelastustoiminnan palvelutuotanto

Operatiivinen henkilöstö suorittaa säännöllisesti työvuoron aikana **palveluskelpoisuuskoulutuksia** toimintavalmiuden ylläpitämiseksi. Koulutusten aiheita ovat muun muassa savusukellus, CBRNE (kemikaalisukellus), PVAT (putoamisvaarallisella alueella työskentely), pintapelastus, tieliikennepelastaminen ja EVY (ensivasteyksikön toiminta). Osa henkilöstöstä suorittaa työvuorossa myös erityisosaamiseensa liittyvää koulutusta, tällaisia ovat esimerkiksi vesisukellus ja nostolavayksikön käyttö. Suoritetuilla koulutuksilla seurataan vaadittujen osaamistavoitteiden täyttymistä työskentelypätevyuden varmistamiseksi. Työvuoroissa tehdään näiden lisäksi mm. erilaisia kalustoharjoituksia ja kohdetutustumisia, ulkoisten pelastussuunnitelmien (UPS) harjoituksia ja viranomaisyhteistyöhön liittyviä harjoituksia.

Työvuorossa suoritettavien koulutusten lisäksi toteutetaan **koulutuspäiviä** ja **leirejä** eri teemoista, muun muassa pelastusryhmänjohtajien tehtävistä, vesisukelluksesta, vesistötoiminnasta, teknisen pelastamisen erikoisyksikön tehtävistä ja putoamisvaarallisella alueella työskentelystä. Koulutuspäiviä varten 24 h työvuoroja pilkotaan henkilön virka-aseman ja erityisosaamisten mukaan tarpeellinen määrä (1–2 työvuoroa) huomioiden poikkeusluvan kirjaukset työajan käytöstä.

Esihenkilöille (pelastusryhmänjohtajille) pilkotaan vuoden 2026 aikana vähintään yksi 24 h työvuoro kolmeksi 8 h koulutuspäiväksi. Koulutuspäivien teemat ovat; ympäristövahinkojen torjunta, jaoksen sisäinen kehittämisspäivä (myös jaoksen palomestarit osallistuvat) ja esihenkilötehtävään liittyvät asiat. Tuve-koulutuksen tarve, määrä ja toteutustapa suunnitellaan erikseen.

Ensihoitoa tekevät pelastajat suorittavat ensihoidon koulutusta 30 h vuodessa. Ensihoitoa tekevät pelastajat osallistuvat tammi-maaliskuussa yhteen ensihoidon koulutuspäivään ja toiseen loka-marraskuussa. Näihin koulutuspäiviin osallistutaan normaalin työvuorokierron mukaan ja osallistujat jatkavat näiden koulutusten jälkeen työvuoronsa loppuun. Ensihoitoa tekeviltä pelastajilta edellytetään LOVE- lääkehoidon osaamisen varmistamisen kokeita ja näyttöjä. Loput koulutusvaatimuksen tunneista täytetään ensihoidon muilla koulutuksilla (ks. kohta 4.2 Ensihoidon palvelutuotanto).

Pelastajat, jotka eivät tee ensihoitoa, suorittavat ensivasteyksikön toimintaan liittyvät koulutukset.

Palomestarit osallistuvat UPS- ja SURO-harjoituksiin, ainakin yhteen koko operatiivisen henkilöstön koulutuspäivään sekä teemajaksojen mukaisiin johtamisen harjoituksiin. He suorittavat myös tarvittavat verkkokoulutukset.

Vesisukeltajat osallistuvat vesisukellusleirille, jossa he suorittavat koulutussyvyysukelluksen. Vesisukellusleiri järjestetään viikoilla 40–41. Osa henkilöstöstä (enintään 4 henkilöä) koulutetaan vesisukeltajiksi osallistumalla vesisukelluskurssille, jonka ajankohta on keväällä 2026.

Kevään ja kesän 2026 aikana jalkautetaan vuonna 2025 järjestetyn Palopäälystöliiton pelastustoimen **venetoiminnan kouluttajakurssin** oppeja, ja koulutetaan vakinaisesta ja sopimushenkilöstöstä venetoiminnasta vastaavia henkilöitä.

Pioneerit, eli teknisen pelastamisen yksikköön valitut pelastajat ja pelastusryhmänjohtajat jatkavat kouluttautumista tehtäviinsä erillisen suunnitelman mukaisesti vuoden 2026 aikana. Tekniseen pelastamiseen ja pelastustoimen vaativiin tilanteisiin liittyvien koulutusten ja harjoitusten lisäksi valitut henkilöt osallistuvat myös yleisiin koulutuspäiviin ja verkkokoulutuksiin omien tehtävänimikkeidensä ja tehtäväkuvaustensa mukaisesti.

Kuntotestaajiksi nimetyille järjestetään yksi täydennyskoulutuspäivä erityistehtävänsä liittyen vuoden 2026 aikana. Lisäksi koulutetaan uusia kuntotestaajia osallistumalla FireFit 1 -koulutukseen tarpeen mukaan, kuitenkin enintään 4 henkilöä. Kuntotestaajille mahdollistetaan myös osallistuminen tehtäviin liittyviin lisäkoulutuksiin tarpeen mukaan, kuitenkin enintään 4 henkilölle.

Sopimushenkilöstön kouluttajakoulutuksia suoritetaan tarpeen mukaan eli mikäli edellisestä suorituksesta on yli kolme vuotta tai tarvitaan uusia kouluttajia. Näitä koulutuksia järjestää Pelastusopisto.

Paineilmalaittehuoltajiksi nimettyjen tulee suorittaa paineilmalaitteiden vuosihuolto -koulutus kolmen vuoden välein, eli vuonna 2026 sen suorittavat uudet työntekijät sekä ne, joilla edellinen suoritus on vuodelta 2023. Kohderyhmä on ko. huoltoja tekevät, eli teknisten palveluiden paineilmalaittehuollon vastuhenkilöt ja pelastustoiminnan puolelta nimetyt huoltajat.

Henkilöstöä osallistuu myös tarpeen mukaan Pelastusopiston järjestämiin täydennys- ja lisäkoulutuksiin, kansainvälisen pelastustoiminnan koulutuksiin, sekä muiden toimijoiden tarjoamiin koulutuksiin. Koulutuksilla pyritään lisäämään sopimushenkilöstöä kouluttavien henkilöiden lukumäärää ja sitä kautta lisäämään myös sopimushenkilöstön koulutusmääriä sekä kasvattamaan kurssikohtaisia osallistujamääriä.

3.3 Pelastustoimen tilanne- ja johtokeskus (Sisä-Suomen YTA)

Sisä-Suomen yhteistyöalueen Tilanne- ja johtokeskuksen henkilöstön koulutustarpeet määrittyvät hyvin pitkälle seuraavista kokonaisuuksista:

- pelastustoiminnan johtamisesta ja johtamisen tukitoiminnoista sekä Pirkanmaan että Sisä-Suomen pelastustoiminnan yhteistyöalueen tasoilla
- johtokeskustyöskentelyn prosesseista sekä
- ICT-järjestelmäosaamisesta erityisesti ns. turvallisuuskriittisten johtamis-, viestintä- ja tilannekuvajärjestelmien osalta.

Vuoden 2026 erityisteema on uudistettujen johtamistilojen, mukaan lukien AV- ja tilannekuvajärjestelmien, perehdytys ja käyttöönotto. Päivystävät palomestarit (P30) ja päivystäjät/operaattorit koulutautuvat 4–6 kertaa vuodessa sisäisillä koulutuksilla eri teemoista. Osa YTA-tilanne- ja johtokeskuksen henkilöstöstä osallistuu lisäksi määritettyihin UPS-harjoituksiin (max. 3 kpl), sekä erikseen määritettyihin muihin harjoituksiin. Lisäksi YTA-tilanne- ja johtokeskuksessa suoritetaan työvuoroissa, osana päivystystyötä, jatkuvaa harjoittelua em. turvallisuuskriittisillä järjestelmillä sekä koulutus- että tuotantoympäristöissä. Harjoittelun ohjaus tapahtuu mentorointiperiaatteella.

3.4 Pelastustoiminnan suunnittelu ja ohjaus

Pelastustoiminnan suunnittelun ja ohjauksen henkilöstö osallistuu tarvittaviin kokonaisuuksiin, jotka koostuvat muun muassa seuraavista aiheista:

- asiantuntijatyössä tarvittavasta analysoinnista ja tietojohdamisesta
- pelastustoimea määrittelevästä ja ohjaavasta lainsäädännöstä ja sisäministeriön ohjeistuksesta
- ICT-osaamisesta, erityisesti tietoaineistojen käsittelyyn, raportointiin, dokumenttien hallintaan ja toiminnan ohjaukseen tarvittavien ohjelmien ja järjestelmien osalta
- tehtäväkohtaisista osaamistarpeista
- pelastustoiminnan johtamisesta ja johtamisen tukitoiminnoista P20 ja P33 -varallaoloon osallistuvien osalta.

Varallaoloa tekevät palomestarit (P33) ja päällystöpäivystystä (P20) tekevä palopäällikkö koulutautuvat 4–6 kertaa vuodessa sisäisillä koulutuksilla eri teemoista. Osa pelastustoiminnan suunnittelun ja ohjauksen henkilöstöstä osallistuu lisäksi määritettyihin UPS-harjoituksiin, sekä erikseen määritettyihin muihin harjoituksiin.

3.5 Sopimushenkilöstön koulutus

Sopimuspalokunnille ja sivutoimiselle henkilöstölle tehtiin koulutustarvekysely syksyllä 2025 ja vuoden 2026 koulutukset on suunniteltu kyselyn tulosten ja pelastuslaitoksen tarpeiden pohjalta. Kursseja on suunniteltu toteutettavaksi seuraavasti:

- Pelastustoiminnan peruskurssi (4 kpl)
- Sopimuspalokuntien ryhmänjohtajakurssi (1 kpl)
- Pintapelastuskurssi (1 kpl)
- Putoamisvaarallisella alueella työskentelyn kurssi (1 kpl)
- Sammutustekniikkakurssi (1 kpl)
- Savusukelluskurssi (1 kpl)
- Hälytysajoneuvon kuljettajakoulutus (2 kpl)
- CBRNE-kurssi (1 kpl)
- Tieliikennepelastamisen kurssi (1 kpl)
- Palokuntien ensiapukurssi (1 kpl)
- Ensivastekurssi (1 kpl)

Kurssien lisäksi sopimuspalokunnille järjestetään POP UP -koulutuspäiviä erityistä vaaraa aiheuttavista tehtävistä, sekä vuoden teemajaksojen aiheista CBRNE-tukitoimenpiteistä, savusukelluksesta, pintapelastuksesta, liikennepelastamisesta, sekä putoamisvaarallisella alueella työskentelystä (PVAT).

Sopimuspalokunnat laativat itse vuosittaisen ylläpitokoulutussuunnitelman, joka ohjaa henkilöstön viikkoharjoittelua. Suunnitelman pohjana toimii pelastuslaitoksen sopimushenkilöstövastaavien luoma ylläpitokoulutussuunnitelma.

4 Ensihoitopalveluiden toimialue

4.1 Koko ensihoitopalveluiden toimialueen henkilöstöä koskevat vaatimukset

Ensihoitopalveluiden toimialueella henkilöstöä on noin 250. Lisäksi koulutuksiin osallistuvat myös yksityisten palveluntuottajien henkilöstöä (noin 100) sekä pelastustoiminnan ensihoitoa tekevä henkilöstö (noin 230).

Ensihoidon henkilöstö suorittaa hyvinvointialueen välttämättömistä koulutuksista koko henkilöstöä koskevat koulutukset. Ensihoitopalveluilla on koulutuksiin vuosikello, minkä mukaan aiheet kiertävät 4 vuoden syklissä.

4.2 Ensihoidon palvelutuotanto

Ensihoitajien osalta koulutusta tulee olla 30 h/henkilö vuoden aikana. Ensihoitajat osallistuvat kahteen **koulutuspäivään**; yhteen tammi-maaliskuussa ja toiseen syksyllä. Vuonna 2026 kevään koulutuspäivässä aiheena mm. vatsakipu ja hygienia. Syksyllä aiheina tulee olemaan mm. traumapotilas ja alkusammutus.

Vuoden 2026 aikana järjestetään myös vainajaharjoittelua ja webinaareja. Mahdollisuuksien mukaan tarjolle tulee myös muita koulutuksia, riippuen kouluttajatilanteesta.

Ensihoitajat suorittavat vaadittavat LOVE- lääkehoidon osaamisen varmistamisen kokeet ja vaadittavat näytöt 5 vuoden välein (hyvinvointialueen välttämättömät koulutukset). Lisäksi ensihoitajat osallistuvat **webinaareihin**, suorittavat opintoja Koulumaali -verkko-oppimisympäristössä ja osallistuvat ensihoidon luentomeetingeihin.

TEMS-henkilöstö kouluttautuu em. 30 vuosittaisen koulutustunnin lisäksi 72 h/v/tems-operaattori. Koulutuksia järjestetään itse 6x8 h ja muiden viranomaisten kanssa 3x8 h. Koulutusten aiheina on vammapotilaan hoitaminen erilaisissa ympäristöissä ja viranomaisyhteistyö.

Tehoambulanssissa työskentelevät ensihoitajat osallistuvat kaikille ensihoitajille yhteisten koulutusten lisäksi kahteen 8 tunnin omaan koulutuspäivään vuodessa, jotka järjestetään tehoambulanssin yhteistyötahojen kanssa. Tehoambulanssin omien koulutuspäivien aiheet liittyvät yksikön erikoisvälineisiin, potilasryhmiin sekä yhteistoimintaan potilaita lähettävien yhteistyötahojen kanssa.

Säännöllisten koulutuspäivien lisäksi tehoambulanssin henkilöstö kouluttautuu työvuorojen aikana oman ylläpitokoulutussuunnitelmansa ja siihen liittyvän vuosikellon puitteissa. Työvuoroissa sekä epäsäännöllisesti myös niiden ulkopuolella, tehoambulanssin henkilöstö osallistuu myös keskeisimpien yhteistyöprosessien harjoituksiin ja ylläpitokoulutuksiin.

Kentällä toimivat kenttäjohtajat osallistuvat ensihoidon koulutuspäiviin. Tämän lisäksi kentällä toimivat kenttäjohtajat osallistuvat mahdollisesti hoidollisen osaamisen ja johtamisen koulutukseen.

4.3 Ensihoidon operatiivinen johtokeskus

Ensihoidon operatiivisen johtokeskuksen yhteydessä toimivat ensihoidon kenttäjohtajat osallistuvat oman vastualueensa kenttäjohtopäiviin, joita järjestetään vuoden aikana. Koulutustarpeet muokkautuvat oman toiminnan kehittämisestä, joka eroaa kentällä toimivan kenttäjohtajan työstä. Koulutusta tullaan järjestämään tarpeen

mukaisesti ainakin KEJO-järjestelmän toiminnoista, jotka tukevat tilannekeskustoimintaa sekä lakiasioista, joissa painotetaan päätöksenteon vastuuta. Lisäksi näihin kenttäjohtopäiviin osallistuvat yhteisesti osaltaan kentällä toimivat kenttäjohtajat, jotta yhteistoiminta johtamisjärjestelmien ja toimintojen kanssa olisi yhteisesti operatiivista toimintaa tukevaa.

Lisäksi mahdollisuuksien mukaan, työaikarajoitteet huomioiden, johtokeskuksen henkilöstö osallistuu vuoden aikana tuleviin eri viranomaisten ja yhteistyökumppanien järjestämiin koulutuksiin ja harjoituksiin.

Operatiivisen johtokeskuksen yhteydessä toimivan **SOTE-tilannekeskuksen henkilöstön** koulutusta toteutetaan omilla kehittämisspäivillä, jossa koulutustarpeet nousevat niin ikään henkilöstön esille tulleista huomioista ja tunnistettavista tarpeista. Tähän koulutustarpeeseen saadaan vastausta paremmin tulevaisuudessa, kun toiminta vakiintuu. Tunnistettuja tarpeita ovat Kejon käyttö ja puhelimessa tehtävä hoidon tarpeen arviointi ja niihin liittyvät yhteistyökumppanuudet, esimerkiksi kotihoito, kotisairaala ja päivystysapu.

Lisäksi vastuualueella toimivat **ajojärjestelijät** ovat oikeutettuja osallistumaan koulutuksiin. Heidän koulutustarpeensa tulee selvittää vuoden 2026 aikana.

4.4 Ensihoidon lääkäri- ja asiantuntijapalvelut ja ensihoitokeskus

Pirha ensihoitolääkärit tekevät operatiivisen työnsä lääkärihelikoptereissa Finnheims-30 ja Finnheims-40, minkä lisäksi kaikkien toimenkuvaan kuuluu erilaisia hallinto- ja kehitystehtäviä eri vastuualuein, mistä muodostuu myös eriäviä ja yksilöön kohdennettavia koulutustarpeita.

Finnheimsin vaatimusten mukaisesti kaikki operatiivista työtä tekevät ensihoitolääkärit osallistuvat vuosittain pakolliseen tiimityökoulutukseen (yksipäiväinen CRM- tai kaksipäiväinen ACRM-ylläpitokoulutus, vuorovuosiin). Lisäksi muuhun työhön sovittaen on suositeltavaa osallistua Finnheimsin kuukausittaisiin HEMS-teams-tiedotuksiin.

Lääkärihelikopterin (FH30, FH40) omia velvoittavia miehistökoulutuspäiviä (yhdessä lääkärihelikopterin ensihoitajien ja lentäjien kanssa) järjestetään kolmena kokonaisuutena lukukaudessa sisältäen operatiivisen ja kliinisen työn kannalta keskeisimmät ajankohtaiset oppimistavoitteet; osa koulutuspäivistä järjestetään kahtena samansisältöisenä päivänä, jotta jokainen lääkäri voi osallistua.

Läpi vuoden Lääkärihelikoptereiden FH30 ja FH40 tukikohdissa organisoidaan aiheittain n. 2 kk välein vaihtuva työvuorokoulutusohjelma keskeisistä kertausta vaativista kliinisistä aiheista, mikä suoritetaan työvuoroissa työpareina suoritemerkinnät keräten.

Teamsin välityksellä lääkärit osallistuvat viikoittain Pirhan Ensihoitolääketieteen meetingeihin sekä n. kolmesti lukukaudessa järjestettäviin Lääkärihelikoptereiden FH30 ja FH40 potilastapauskokouksiin.

Kukin lääkäri osallistuu myös kerran vuodessa kirurgisten toimenpiteiden cadaver-harjoituksiin, jossa ensihoitolääkäri toimii samalla kouluttajana harjoitukseen osallistuville ensihoitajille ja kenttäjohtajille. Osa lääkäreistä osallistuu myös 2025 SAR-suuronnettomuusharjoitukseen ja Paikallispuolustusharjoitukseen.

Vastuualueidensa mukaisesti ensihoitolääkärit toimivat myös kouluttajana ensihoidon ja kenttäjohtajien tai esim. TEMS-koulutuspäivissä.

Yhdessä Puolustusvoimien kanssa järjestetään syksyllä 2025 puolustusvoimien Medevac-toimintaharjoitus (alustava suunnitelma) ja TAYS kardiologian ja sydänanestesiologian kanssa kaksi ECPR-harjoitusta. Näihin harjoituksiin osallistetaan mahdollisuuksien mukaan myös Pirha kenttäjohtajia ja tehoambulanssin hoitajia.

Työnkuvan ja vastuualueiden mukaisesti - ja esimiehen kanssa sopien- ensihoitolääkärit osallistuvat myös soveltuviin kotimaisiin ja ulkomaisiin kokouksiin tai kongresseihin sekä viranomaisyhteisharjoituksiin (esim. puolustusvoimat, TEMS, CBRN).

Mahdolliset muut koulutustarpeet täsmentyvät myöhemmin.

5 Onnettomuuksien ehkäisyn ja siviilivalmiuden toimialue

5.1 Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät

Vuonna 2026 henkilöt osallistuvat pelastuspalveluiden päivätyöntekijöille suunnattuihin turvallisuuskoulutuksiin, mikäli suoritus puuttuu tai suorituksen uusintaväli ylittyy. Näitä koulutuksia ovat:

- Oikea toiminta onnettomuustilanteessa -luento/verkkokurssi
- Elvytys-/häätäensiapukoulutus
- Ajokoulutus
- Paloturvallisuutta taidolla -verkkokurssi ja alkusammutuskoulutus
- Uhka- ja väkivaltatilannekoulutus

Osa näistä kursseista pidetään sisäisesti Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät-vastuualueen omana toimintana.

Sisäisen koulutustarpeen mukaisesti yksittäiset henkilöt osallistuvat Pelastusopiston tai Suomen Palopäällystiön täydennyskoulutuksiin.

Uuden Onnettomuuksien ehkäisyn järjestelmän käyttöönotto on suunniteltu huhtikuulle 2026 ja tämän koulutus toteutetaan osin etukäteen alkuvuodesta ja osin käyttöönoton yhteydessä.

Kuntien valmiussuunnittelun yhteyshenkilöiksi nimettävien henkilöiden koulutukset aloitetaan vuonna 2026 Väestönsuojelun peruskurssilla ja mahdollisuuksien mukaan järjestetään muitakin koulutuksia.

5.2 Siviilivalmius ja valmiussuunnittelu

Vuonna 2026 henkilöt osallistuvat pelastuspalveluiden päivätyöntekijöille suunnattuihin turvallisuuskoulutuksiin, mikäli suoritus puuttuu tai edellisestä suorituksesta on yli kolme vuotta. Näitä koulutuksia ovat:

- Oikea toiminta onnettomuustilanteessa -luento/verkkokurssi
- Elvytys-/hätäensiapukoulutus
- Ajokoulutus
- Paloturvallisuutta taidolla -verkkokurssi ja alkusammutuskoulutus

Pelastustoimen tietoturvakoulutus (verkkokurssi) tulee suorittaa kahden vuoden välein, eli vuonna 2026 sen suorittavat uudet työntekijät sekä ne, joilla edellinen suoritus on vuodelta 2024.

Siviilivalmiuden ja valmiussuunnittelun henkilöstö osallistuu vuonna 2026 harkinnan ja tarpeen mukaan Pelastusopiston järjestämään varautumiskoulutukseen ja sisäministeriön hallinonalan varautumiskoulutukseen.

Vastuualueen henkilöstö tuottaa koko pelastus- ja ensihoitopalveluiden henkilöstölle kaksi kurssia: varautumisen verkkokurssin ja väestönsuojelun verkkokurssin. Kurssit suoritetaan Koulumaali -verkko-oppimisalustalla itseopiskeluna ja ovat pakolliset jokaiselle palvelulinjan työntekijälle. Vuonna 2025 edellytettiin koko henkilöstöä suorittamaan kurssit. Vuonna 2026 uusien työntekijöiden tulee suorittaa nämä. Vapaaehtoisena lisäkoulutuksena varautumisen teemasta tarjotaan henkilöstölle räjähteiden yleis- ja tyyppitunnistaminen -verkkokurssi Koulumaaliin.

Vastuualue on tilannut Pelastusopistolta väestönsuojelun peruskurssin läsnäolototeutuksena Tampereella. Kohderyhmänä on päällystö ja valmiussuunnitteluun osallistuneet asiantuntijat. Ensimmäinen kurssi toteutuu maaliskuussa 2026. Syksyllä 2026 on tilattu toinen kurssi, jonka toteutus selviää vuoden 2026 aikana.

5.3 Pelastus- ja ensihoitopalveluiden turvallisuus- ja onnettomuusviestintä

Vuonna 2026 vastuualueen henkilöstö osallistuu pelastus- ja ensihoitopalveluiden päivätyöntekijöille suunnattuihin turvallisuuskoulutuksiin, mikäli suoritus puuttuu tai edellisestä suorituksesta on yli kolme vuotta. Näitä koulutuksia ovat:

- Oikea toiminta onnettomuustilanteessa -luento/verkkokurssi
- Elvytys-/hätäensiapukoulutus
- Ajokoulutus
- Paloturvallisuutta taidolla -verkkokurssi ja alkusammutuskoulutus
- Uhka- ja väkivaltatilannekoulutus (turvallisuuskoulutushenkilöstö)

Henkilöstö suorittaa varautumisen ja väestönsuojelun verkkokurssit, mikäli suorituksia puuttuu.

Pelastustoimen tietoturvakoulutus (verkkokurssi) tulee suorittaa kahden vuoden välein, eli vuonna 2026 sen suorittavat uudet työntekijät sekä ne, joilla edellinen suoritus on vuodelta 2024.

Lisäksi vastuualueen henkilöstö voi resurssit ja talouden reunaehdot huomioiden ja esihenkilön kanssa käydyn keskustelun perusteella osallistua omaa substanssiosaamista ja työtehtäviä tukeviin muihin koulutuksiin.

6 Resurssien- ja jatkuvuudenhallinnan toimialue

6.1 Kehittämispalvelut

Vuonna 2026 henkilöt osallistuvat pelastuspalveluiden päivätyöntekijöille suunnattuihin turvallisuuskoulutuksiin, mikäli suoritus puuttuu tai edellisestä suorituksesta on yli kolme/viisi vuotta. Näitä koulutuksia ovat:

- Oikea toiminta onnettomuustilanteessa -luento/verkkokurssi
- Elvytys-/hätäensiapukoulutus
- Ennakoivan ajon koulutus
- Paloturvallisuutta taidolla -verkkokurssi ja alkusammutuskoulutus

Henkilöstö suorittaa varautumisen ja väestönsuojelun verkkokurssit, mikäli suoritus puuttuu.

Pelastustoimen tietoturvakoulutus (verkkokurssi) tulee suorittaa kahden vuoden välein, eli vuonna 2026 sen suorittavat uudet työntekijät sekä ne, joilla edellinen suoritus on vuodelta 2024.

Kehittämispalveluiden suunnittelijat osallistuvat Hyvinvointialueiden osaamisen kehittäjien koulutuspäiville ja Moodlen edistynyt käyttö -koulutukseen. Henkilöstö osallistuu tarvittaviin järjestelmäkoulutuksiin ja järjestelmien pääkäyttäjäkoulutuksiin sekä henkilötietojen käsittelykoulutuksiin.

6.2 Tehtäväalueen keskitetty huolto- ja toimintavarmuus (tekniset palvelut)

Vuonna 2026 henkilöt osallistuvat pelastuspalveluiden päivätyöntekijöille suunnattuihin turvallisuuskoulutuksiin, mikäli suoritus puuttuu tai edellisestä suorituksesta on yli kolme vuotta. Näitä koulutuksia ovat:

- Oikea toiminta onnettomuustilanteessa -luento/verkkokurssi
- Elvytys-/häätäensiapukoulutus
- Ajokoulutus
- Paloturvallisuutta taidolla -verkkokurssi ja alkusammutuskoulutus

Henkilöstö suorittaa varautumisen ja väestönsuojelun verkkokurssit, mikäli suoritus puuttuu.

Pelastustoimen tietoturvakoulutus (verkkokurssi) tulee suorittaa kahden vuoden välein, eli vuonna 2026 sen suorittavat uudet työntekijät sekä ne, joilla edellinen suoritus on vuodelta 2024.

Henkilöstöstä osa suorittaa Tieturva 1 -verkkokurssin, työturvakorttikoulutuksen ja/tai sähkötyöturvallisuuskoulutuksen työtehtäviensä mukaisesti.

Paineilmalaitteiden vuosihoito -koulutus tulee suorittaa kolmen vuoden välein, eli vuonna 2026 sen suorittavat uudet työntekijät sekä ne, joilla edellinen suoritus on vuodelta 2023. Kohderyhmä on ko. huoltoja tekevät, eli teknisten palveluiden paineilmalaittehuollon vastuuhenkilöt ja pelastustoiminnan puolelta nimetyt huoltajat.

6.3 Tehtäväalueen keskitetty resurssiohjaus ja hallintopalvelut

Vuonna 2026 henkilöstö osallistuu pelastuspalveluiden päivätyöntekijöille suunnattuihin turvallisuuskoulutuksiin niiltä osin kuin suoritus puuttuu tai edellisestä suorituksesta on yli kolme vuotta. Näitä koulutuksia ovat:

- Oikea toiminta onnettomuustilanteessa -luento/verkkokurssi
- Elvytys-/häätäensiapukoulutus
- Ajokoulutus
- Paloturvallisuutta taidolla -verkkokurssi ja alkusammutuskoulutus

Henkilöstö suorittaa varautumisen ja väestönsuojelun verkkokurssit, mikäli suoritus puuttuu.

Pelastustoimen tietoturvakoulutus (verkkokurssi) tulee suorittaa kahden vuoden välein, eli vuonna 2026 sen suorittavat uudet työntekijät sekä ne, joilla edellinen suoritus on vuodelta 2024.

Henkilöstö osallistuu tarvittaviin päätösvalmistelukoulutuksiin, järjestelmäkoulutuksiin ja järjestelmien pääkäyttäjäpäiviin. Osalla henkilöstöstä on myös tarvetta tietojen käsittelyä ja luovuttamista koskeviin koulutuksiin sekä työehtosopimusten ymmärtämistä syventäviin koulutuksiin. Taloushenkilöstö osallistuu tarvittaviin laskujen käsittely- ja muihin järjestelmäkoulutuksiin.

7 Koulutussuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen

Koulutussuunnitelman seuranta toteutetaan erillisten toteutussuunnitelmien avulla. Toteutussuunnitelmiin kirjataan miten ja milloin koulutukset toteutetaan sekä kenelle koulutukset tarjotaan. Seurantatiedot viedään toimialueiden johtoryhmiin erikseen sovitusti, jotta pelastus- ja ensihoitopalvelut pystyy seuraamaan sekä koulutusmenoja että työntekijöiden osaamisen kehittymistä systemaattisesti.

Vuoden 2026 koulutussuunnitelman tavoitetta yhteistoiminnan kehittämisestä seurataan muun muassa esihenkilöfoorumin tilaisuuksien raportoinnilla ja palautteiden käsittelyllä. Yhteistoiminnan toteutumista seurataan myös operatiivisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön yhteisharjoittelun ja yhteisten työvuorokoulutusten suunnittelun työryhmätyöskentelyn ja koulutustoteuman perusteella. Näiden osalta seurataan yhteisharjoittelutapahtumien määrää sekä niistä saatua palautetta.

Henkilöstökoulutusten osallistumiskertojen määrää, eli henkilöstökoulutusten toteumaa raportoidaan hyvinvointialueelle määräajoin. Henkilöstökoulutusten koulutuspalautteita kerätään ja hyödynnetään osaamisenhallintatiimin työskentelyssä ja tulevassa koulutussuunnittelussa.

Koulutussuunnitelman ja henkilöstökoulutusten kokonaisarvioinnissa hyödynnetään kehityskeskusteluissa esiin tulleita osaamis- ja koulutustarpeita, koulutuspalautteita ja pelastus- ja ensihoitopalveluiden laajennetulta johtoryhmältä tulevia huomioita esimerkiksi toimintaympäristön ja tekniikan muutoksista ja strategisista asiakirjoista ja niiden yhteys henkilöstön koulutus- ja osaamistarpeisiin. Tarpeita arvioitaessa on tärkeää ottaa huomioon tulevaisuuden näkökulma ja ennakoida, millaisia tietoja ja taitoja tulevaisuudessa sosiaali- ja terveysalalla sekä pelastustoimessa tarvitaan.

Vuoden 2026 aikana dokumentoidaan ja tarpeen mukaan kehitetään prosesseja osaamisen hallintaan ja henkilöstökoulutuksiin liittyen.

Lähteet

[Osaamisen kehittämisen yleiset ohjeet - intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi)

Pirkanmaan hyvinvointialueen osaamisen kehittämissuunnitelma 2026

Ensihoidon koulutussuunnitelma 2025–2028

Osaamisenhallintasuunnitelma ensivastetoiminta

Pelastustoimen operatiivisen miehistön ja alipäällystön osaamisen
kehittämissuunnitelma_versio_2

Pelastuspalveluiden päällystön osaamisen kehittämissuunnitelma 2025–2027